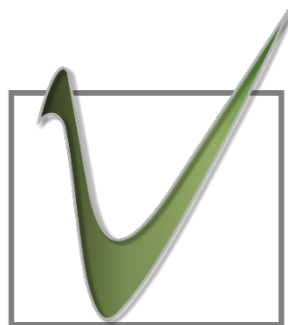

Laboral
Risc

Servei de Prevenció Integral

“L'ENDEMÀ DEL CONFINAMENT”

GUIA LABORAL de bones pràctiques per l'AGIA

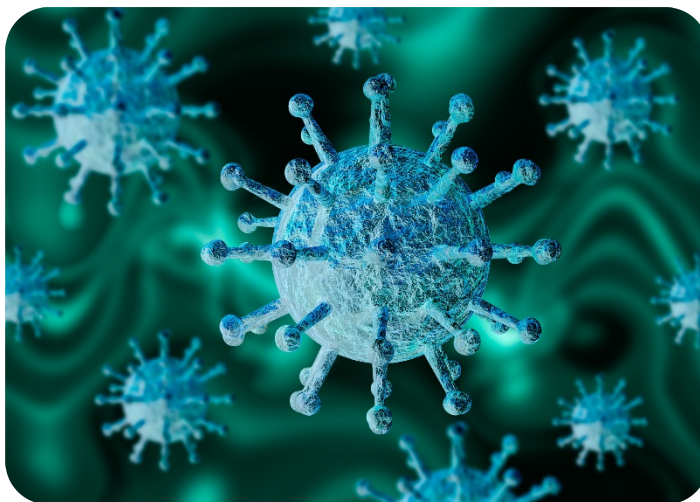
col·legi professional
d'agents i gestors
immobiliaris d'andorra

CONTINGUT

INTRODUCCIÓ	3
1. MESURES EN EL RECORREGUT A LA FEINA O EN ACTIVITATS DE VISITA	4
2. MESURES EN EL CENTRE DE TREBALL	9
3. MESURES ORGANIZATIVES	10
4. RECOMANACIONS ALS TREBALLADORS	11
5. MESURES D'HIGIENE EN EL CENTRE DE TREBALL	12
6. NETEJA I DESINFECCIÓ DEL CENTRE DE TREBALL	13
7. VISITES A IMMOBLES SENSE PROPIETARIS O INQUILINS	13
8. VISITES A IMMOBLES AMB PROPIETARIS O INQUILINS	13
9. ALTRES MESURES PREVENTIVES	14
10. NETEJA	16
10.1 Gestió preventiva	17
10.2 Mesures específiques	18
10.3 Pautes de treball	20
10.4 Mesures higièniques	20
10.5 Mesures organitzatives	21
10.6 Altres mesures que hi poden ajudar a l'empresa	21
11. ASSISTÈNCIA PER A REPARACIÓ D'AVERIES URGENTS	25
11.1 Gestió preventiva	25
11.2 Mesures específiques	26
11.3 Recomanacions generals	26
11.4 Mesures de prevenció	26
11.5 Mesures higièniques	27
11.6 Mesures organitzatives	27
12. COM POSAR-SE, USAR, TREURE'S I REBUTJAR UNA MÀSCARA	29
13. MESURES D'HIGIENE PERSONAL	30
14. PROCEDIMENT DE NETEJA DE SUPERFÍCIES POTENCIALMENT CONTAMINADES	31

INTRODUCCIÓ

Aquesta guia laboral de bones pràctiques es un conjunt de recomanacions destinada a facilitar i guiar el procés de reincorporació a la feina “l’endemà” del confinament propinat per la COVID-19.

*Les indicacions que aquí es detallen pretenen servir de suport a un procés equilibrat de transició que no posi en perill en cap cas el bé més important: **la salut i la vida de les persones.***

Es requereix la tornada a la normalitat d'una manera ordenada i esglaonada, sent els grups especialment sensibles els últims a reincorporar-se, quan l'episodi actual de coronavirus estigui controlat.

1. MESURES EN EL RECORREGUT A LA FEINA O EN ACTIVITATS DE VISITA

Es recomana afavorir el desplaçament al treball per mitjans que no suposin l'agrupació amb més persones, garantint la important distància interpersonal de 2 metres.

En cas de triar un turisme propi, un taxi o un VTC, o vehicle compartit s'han d'extremar les mesures de neteja del mateix i evitar que viatge més d'una persona per cada fila de seients, mantenint la major distància possible entre els ocupants.

En els viatges amb autobús, es recomana guardar la distància interpersonal amb altres viatgers i, en el cas del transport públic, la guia recomana usar una mascareta de seguretat FFP2 o en el seu defecte una mascareta sanitària com les que estan venent a les farmàcies del Principat.

Es recomana a nivell general no utilitzar l'autobús i anar caminant utilitzant el carrer amb les voravies més amples.

En el cas d'agafar el vehicle de l'empresa, cal desinfectar manetes de les portes, i sobre tot a l'interior, tot el quadre de comandaments, seient, volant, manetes de retrovisor..

Utilitzar guants de làtex o bé de nitril per conduir. Es recomana l'ús de mascareta

Com desinfectar el vehicle?

Per prevenir la propagació del coronavirus s'ha de prendre accions per tenir cura de la salut i una d'elles és desinfectar l'habitacle de el vehicle. "El més important és incrementar la nostra higiene, i això inclou els objectes amb què sempre tenim contacte, com els nostres actuacions. el coronavirus es transmet per les gotícules de nas o boca que salin amb la respiració o en tossir o esternudar. Això significa que si no estàs a prop o toques a un malalt, la manera més fàcil de contagiar-se és en entrar en contacte amb una superfície en la qual hagin anat a parar aquestes gotetes i després tocar-te la boca, el nas o els ulls. En els teixits, plàstics i metalls d'un cotxe, el COVID-19 pot resistir fins a **9 dies a una temperatura moderada**.

La importància de desinfectar el vehicle rau doncs en la persistència que el virus COVID-19 té en diferents superfícies, com el plàstic, alumini o vidre. Igual que hem de mantenir una correcta higiene personal per a evitar possibles contagis de coronavirus COVID-19, també hem de mantenir net i desinfectar l'interior del cotxe.

En una situació normal mantenir una correcta neteja tant de l'exterior com interior del nostre cotxe és una cosa important amb l'objectiu d'evitar la propagació del virus.

Igual que quan sortim a l'exterior a realitzar qualsevol tipus de tasca ens protegim personalment amb màscara i guants, a l'hora de dur a terme la desinfecció de l'interior del cotxe és igualment important mantenir aquest nivell de seguretat personal. Abans de posar-te a la feina és recomanable posar-se una roba que posteriorment apartem o tirem a rentar i usem tant màscara com guants. Les baietes usades durant el procés de desinfecció i/o neteja també hauran de ser apartades de la resta del nostre equip i components usats habitualment per a la neteja del cotxe. Una vegada finalitzada la desinfecció podem rentar les baietes amb lleixiu diluït en aigua. Igualment l'idoni és apartar la roba usada durant la desinfecció per a rentar-la a part i amb aigua calenta.

Combinar la desinfecció amb la neteja de l'interior del cotxe

Abans de posar-nos a la feina per a realitzar el procés de desinfecció, si ho desitgem, podem realitzar una **neteja «normal»** de l'interior per a, a més d'oferir un plus de seguretat, mantenir correctament l'habitable. Arribat a aquest punt seguirem els passos habituals començant amb l'aspiradora per a succionar la brutícia amagada en els buits més inaccessibles.

Recorda netejar de manera conscienciosa la pols acumulada en el quadre de comandament, panells de les portes, consola central, volant, túnel central i quadre d'instruments. També podem usar productes desinfectants forts com a lleixiu, alcohol o amoníac. Ara bé, sempre han d'estar diluïts en aigua per a evitar provocar danys en teles, plàstics i motllures.

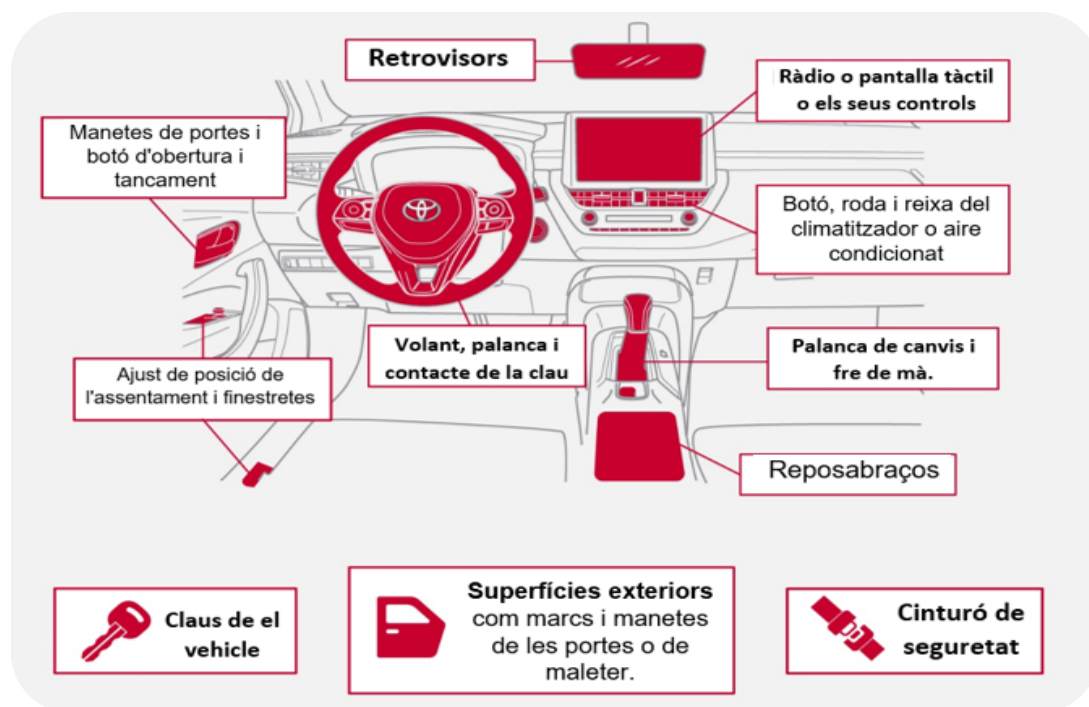
A més, usant elements productes com a lleixiu o l'alcohol estarem desinfectant per segona vegada l'habitable, la qual cosa augmentarà el nivell de seguretat. Per a eliminar les males olors sempre podem usar ambientadors, encara que a vegades, no fan desaparèixer les males olors interiors. Arribat a aquest punt sempre podem emprar una màquina d'ozó.

El coronavirus COVID-19 pot romandre en superfícies durant un temps determinat. Un temps que variarà depenent de diverses condicions, com el propi material (fusta, plàstic, acer o alumini) i la temperatura/humitat ambiental. Per tant, és possible que, si tenim contacte amb una superfície infectada per coronavirus, mitjançant un procés de transició, el virus pugui instal·lar-se a l'interior del nostre vehicle. Ja sigui en el volant, pom de la palanca de canvis, manetes de les portes i, en definitiva, en tots els components amb els quals tenim contacte en entrar, sortir i conduir.

El més idoni és usar un producte destinat a aquest menester, és a dir, a desinfectar l'interior del cotxe per a eliminar el coronavirus.

Existeixen productes específics per a eliminar coronavirus, bacteris i fongs. Els productes per a desinfecció del coronavirus hi seran homologats pel Ministeri de Sanitat.

ZONES DE MAJOR RISC

Aquestes superfícies componen alguns espais dels vehicles amb els que sempre es té contacte. Per això, és essencial la neteja constant d'ell mateix, sobretot, quan hem de sortir de les nostres llars o quan transportem a altres persones.

El volant és, com era d'esperar, una de les zones més crítiques, però no és l'única; el canvi de marxes, les zones on descensem les mans a la porta i en la consola central, i els controls són parts que haurien de rebre atenció.

A més, no podem oblidar-nos de la pantalla tàctil; encara que sempre hauríem de recordar-nos de netejar-la de tant en tant, ja que són un focus important de bacteris i virus.

No és només l'interior; també recomana netejar i desinfectar parts de l'exterior del cotxe. Algunes són òbvies, com el manillar de la porta (no t'oblidis del maleter); en unes altres, potser no havies pensat, com el marc de la porta que molta gent sol tocar per a obrir-la millor.

Altres mesures que hauríem de prendre és usar màscares, no tant per a protegir-nos, sinó per a protegir als ocupants si els estem portant. Alguns kits de primers auxilis, obligatoris a la UE, poden incloure una d'aquestes màscares,

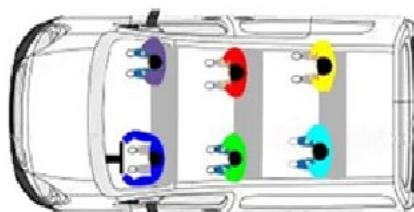
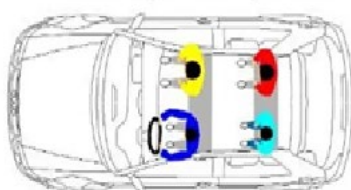
També es recomana netejar el sistema d'aire condicionat, encara que no hauríem d'anar al taller per a això; sí que podem usar productes especialitzats per a netejar la ventilació i reduir el risc de contagi.

Recomanacions:

1. **Abans de posar-lo en marxa, realitzar una neteja dels espais que es manipulen freqüentment:** el volant, la palanca de canvis, les finestres, els reposabraços, les manetes de les portes, la pantalla multimèdia, etc.
2. **L'aire condicionat, el filtre d'aire de el vehicle** no necessàriament impedeix l'entrada de virus, però és fonamental per a la qualitat de l'aire. Per tant, si està molt obstruït per brutícia, pot ajudar a intensificar la concentració del coronavirus i augmentar el risc dins de el vehicle.
 - **Per als automòbils privats, taxis, transport per aplicació o transport públic,** La indicació és mantenir les finestres obertes per permetre una millor ventilació de l'entorn.
3. **Durant el viatge, utilitzar guants i mascareta** i portar amb si un gel antibacterià per complementar la protecció.
4. **Un cop el conductor hagi tornat a casa,** realitzar una neteja més profunda. Per a això, es necessita una franel·la o tovallola de neteja impregnat amb alcohol o amb algun desinfectant d'ampli espectre. És recomanable que aquestes solucions continguin un mínim de 70% d'alcohol. Passar la tovallola per totes les superfícies, sobretot a les zones que han estat en contacte amb conductors i passatgers.
5. **Com a recomanació addicional,** Aspirar l'interior de vehicle, prenent sempre les mesures de seguretat adequades. Això inclou l'aspirat de catifes, element on es recolzen els peus i que, per tant, acumula gran quantitat de brutícia. Finalment, no oblidar rentar-se les mans amb aigua, sabó i desinfectant tot i haver fet servir guants per a aquest procés. (1)
6. **En el cas que el vehicle sigui d'ús compartit** i que altres persones l'hagin utilitzat abans, es recomana aplicar aquest procés de manera més exhaustiva, és a dir, desinfectant de manera profunda des del moment en què el conductor ingressa a el vehicle.

VEHICLES FINS A 9 PLACES

- ★ Dos ocupants per fila de seients
- ★ Màxima separació entre ocupants
- ★ Obligatori utilització de mascareta
- ★ Transport públic, fila del conductor només ell

Com netejar l'interior el vehicle?

Pots utilitzar una àmplia varietat de productes per a dur a terme la neteja de la tapisseria i de l'interior de el cotxe sense danyar els materials menys resistents. Alguns dels productes més recomanables per desinfectar el teu vehicle del coronavirus són:

- > **Aigua i sabó**, Sempre en una quantitat raonable per evitar decoloracions, o olors.
- > **Productes que continguin, almenys, un 70% d'alcohol**, Com ara les tovalloletes amb alcohol isopropílic al 70%. Alguns fabricants d'automòbils els fan servir per desinfectar les peces, però no abusis dels pro productes amb molt alcohol ni freguis massa, ja que alguns materials es podrien descolorir.
- > Productes comercials fets específicament per a **netejar l'interior del cotxe**, Com les tovalloletes antibacterianes.
- > Per netejar el circuit d'aire condicionat pots utilitzar esprais desinfectants de l'aire interior innocus, que permeten realitzar la higienització de l'habitacle. Després ventila l'interior.
- >

El que no has de fer servir en cap cas per netejar l'interior del cotxe és lleixiu o aigua oxigenada, ja que amb tota seguretat danyarà les superfícies de l'habitacle. Tampoc és recomanable utilitzar solucions amb amoni (amoníac) a les pantalles tàctils.

Com desinfectar l'exterior del vehicle?

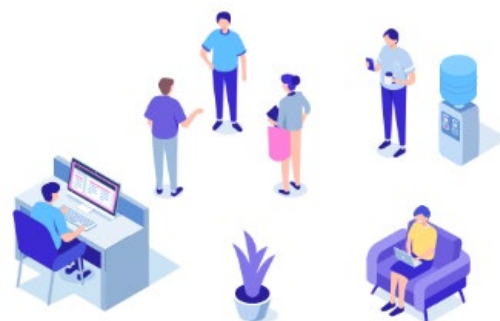
- > **Aigua i sabó**, com en el cas anterior, i sempre en una quantitat raonable per evitar decoloracions. Cal que el producte no danyi la pintura.
- > **Productes que continguin, almenys, un 70% d'alcohol**, Com ara les tovalloletes amb alcohol isopropílic al 70%. Alguns fabricants d'automòbils els fan servir per desinfectar les peces, però no abusis dels productes amb molt alcohol ni freguis massa, ja que alguns materials es podrien descolorir.

2. MESURES EN EL CENTRE DE TREBALL

S'haurà de realitzar una acurada desinfecció del local per una empresa de neteja que pugui certificar el tipus de neteja realitzat fent especial èmfasi en el tractament víric.

Aquesta desinfecció serà més important en el cas que s'hagi produït alguna baixa per contagi del virus.

A les oficines de l'empresa, les tasques, les entrades i les sortides han de planificar-se perquè els treballadors i les treballadores puguin mantenir la distància interpersonal recomanada, de 2 metres o més. Controlar les zones de pas o les àrees comunes on acostuma a coincidir personal (passadissos, distribuïdors, recepció, lavabos, cuina, menjador...).

Realitzar el **càlcul de l'aforament màxim** de les oficines/ despatxos/ sales...en funció de la superfície i senyalitzar-ho a la porta d'accés en forma molt visible.

Igualment, cal assegurar que la distància interpersonal en les zones comunes i han d'evitar-se aglomeracions de personal en aquests punts. La reincorporació a la normalitat d'aquelles activitats que comportin risc d'aglomeració ha de produir-se en últim lloc.

Personal autoritzat hi realitzarà el control d'accés a l'oficina.

A l'àrea de l'oficina, l'empresa haurà de facilitar equips de protecció individual (**mascaretes de seguretat FFP2**) o en el seu defecte mascaretes sanitàries quan l'espai de treball sigui compartit. Quan el treballador pugui rebre visites d'altres companys o bé persones alienes a l'empresa, caldrà senyalitzar l'ús obligatori de mascaretes per part de tots.

Quan l'espai de treball a l'oficina no permeti mantenir la distància interpersonal en els torns ordinaris, els horaris de treball es promourà el teletreball o bé la videoconferència.

L'ús de màscares de seguretat és obligatori a les oficines en els centro de treball, encara que es mantingui la distància interpersonal.

Aire condicionat: es recomana neteja i desinfecció dels aparells d'aire condicionat, filtres conductes, etc amb substància bactericida, fungicida i virucida, per part d'empresa autoritzada.

En quan als treballadors accedeixen a les oficines:

Els treballadors es trauran la roba d'abric i la penjaran a l'armari o al penja- robes assignat, evitant el contacte entre la roba d'altres persones. Seguidament es obligatori rentar-se les mans amb aigua i sabó durant 40 segons, o amb una solució hidroalcohòlica i s'eixugaran amb paper de rotle o altre dispositiu tipus assecador elèctric o similar. Recomanem no tocar-se els ulls, el nas i la boca. En cas de tossir o esternudar, es recorda la recomanació de cobrir el nas i la boca amb la part interna del colze o un mocador d'un sol ús, tirant-lo a continuació a una galleda d'escombraries que compti amb tancament.

Hi haurà una loció alcohòlica per fregar-se les mans per entrar al despatx o per sortir a l'exterior, i per les visites que entrin al despatx (**CAL SENYALITZAR-HO**). Les visites obligatòriament hauran de realitzar-se amb la mascareta. L'empresa disposarà d'un estoc de mascaretes en cas necessari.

3. MESURES ORGANIZATIVES

Control de les persones que accedeixen a l'oficina

Es recomana un control escrit de tothom que entra a l'oficina, i intentar que entri el mínim nombre possible de personal extern, en aquest aspecte i sempre que es pugui, es rebrà certificats i notes a la porta del carrer o al passadís de l'escala, i s'apuntarà nom i número de telèfon tots els proveïdors.

Es sol·licitarà a les empreses proveïdores que no es canviïn els treballadors assignat a la nostra empresa.

Les visites per qüestions de feina s'intentaran minimitzar, i si es tracta de dubtes, per telèfon prioritàriament.

Només la podran utilitzar al mateix temps les persones que per capacitat de sala i tenint en compte la distància i superfície mínima per treballador, estiguin autoritzats, i sempre amb mascareta, un cop acabada la reunió es netejarà la taula amb líquid desinfectant i s'obrirà les finestres i ventilarà be, abans de la propera ocupació.

El personal haurà d'estar informat de les recomanacions sanitàries que han de seguir de manera individual i estarà proveït dels productes d'higiene necessaris (sabó, solució hidroalcohòlica i mocadors d'un sol ús) per a poder seguir les recomanacions individuals.

Els treballadors especialment sensibles o vulnerables, com les persones majors de 65 anys, embarassades i persones que pateixin malalties cardiovasculars, diabetis, malalties pulmonars cròniques, càncer i immunodepressió, hauran de realitzar consulta prèvia al seu metge de capçalera per saber si estan en disposició de treballar amb les condicions de seguretat establertes.

Les empreses hauran de facilitar, el teletreball o unes condicions de treball de baix risc.

En l'àmbit de seguretat laboral, s'aconsella realitzar un **pla de contingència** identificant el risc d'exposició al virus de les diferents activitats i adoptant mesures de protecció en cada cas, així com protocols per a la protecció de la plantilla i dels empleats o empleades que manifestin símptomes.

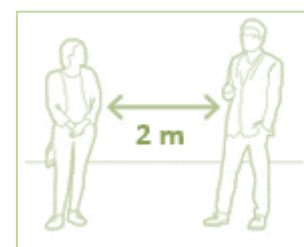
Aquest pla de contingència s'ha de:

- Sotmetre'l a consulta amb els treballadors, delegades i delegats de prevenció, en cas de tenir-ne'n.
- Difondre-ho en la pròpia empresa i en altres empreses que realitzin activitats en el centre de treball per a una adequada coordinació.
- Actualitzar-ho en funció de les indicacions de les autoritats sanitàries a cada moment
- Dur a terme el registre de les accions adoptades, especificant data, hora, persones responsables, etc., i guardar tota la documentació que pugui generar-se.
- Informar i distribuir material informatiu comprensible i de fonts fiables, a tot el personal sobre aspectes bàsics enfront del contagi:
 - > Les mesures higièniques personals i col·lectives
 - > Els criteris establerts per l'autoritat sanitària per a considerar que una persona pot estar afectada per la malaltia
 - > Les pautes d'actuació davant un cas sospitós.
- Es requereix la màxima col·laboració de totes les persones de l'organització en l'adopció de les mesures preventives i el seguiment de les recomanacions realitzades.

4. RECOMANACIONS ALS TREBALLADORS

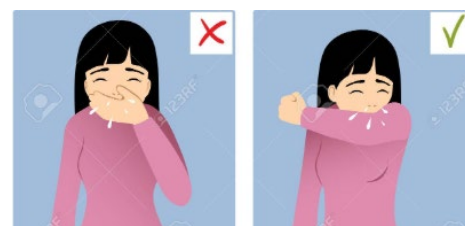
A les oficines de l'empresa cal mantenir una distància de 2 metres o més entre treballadors i disposar i utilitzar mascareta de seguretat (recomanat FFP2 o quirúrgica).

En cas que no es pugui respectar aquesta distància per raons organitzatives, s'hauran d'adoptar mesures complementaries com són la instal·lació de mampares de metacrilat o similar com a barrera física, o l'alternança de permanència al lloc de treball, permetent que una part de l'activitat laboral es desenvolupi fora de l'oficina.

Es recomana també no tocar-se els ulls, el nas i la boca, així com la rentada freqüent de mans amb aigua i sabó, almenys durant 40 segons, o amb una solució hidroalcohòlica. És especialment important rentar-se després de tossir o esternudar o després de tocar superfícies potencialment contaminades.

En cas de tossir o esternudar, es recorda la recomanació de cobrir el nas i la boca amb la part interna del colze o un mocador d'un sol ús, tirant-lo a continuació a una galleda d'escombraries que compti amb tancament.

En cas que el treballador, pateixi algun dels símptomes atribuïbles al virus ho comunicarà de forma immediata al seu metge de capçalera, **al 116 i també a l'empresa.**

5. MESURES D'HIGIENE EN EL CENTRE DE TREBALL

Per a ajudar a la bona renovació de l'aire i fer-lo de manera habitual, és recomanable reforçar la neteja dels filtres d'aire i augmentar el nivell de ventilació dels sistemes de climatització.

S'aconsella la ventilació periòdica de les oficines almenys cada hora i per espai de cinc minuts.

És convenient reforçar les tasques de neteja en:

- ✓ Ordinadors, impressores, ...equipació de l'oficina en general
 - > Portes, finestres ..
 - > Poms
 - > Baranes
 - > Taules, cadires, cuina ...
 - > Interruptors
 - > Instal·lació de climatització
 - > Terres, parets del lavabo i de l'office.

Als lavabos que es comparteixen cal fer una neteja acurada cada cop que es faci servir per part del propi treballador.

Es recomana que els mocadors d'un sol ús que el personal empli per a l'assecat de mans o per al compliment de la "etiqueta respiratòria" siguin rebutjats en papereres o contenidors protegits amb tapa i, si pot ser, accionats per pedal.

Al finalitzar el treball, cada un ens hem de comprometre a netejar , com a mínim la superfície de la taula, i el teclat de l'ordinador , amb solució desinfectant (utilitzant el que hi haurà en esprai i paper del rotllo).

Retirar les tovalloles tèxtils i incorporar assecadors de paper amb la condició que es pugui trencar el paper automàticament.

6. NETEJA I DESINFECCIÓ DEL CENTRE DE TREBALL

- > Han d'establir-se controls i mesures d'organització de la neteja i desinfecció del lloc i equips de treball, és a dir, establir un Pla de Neteja i Desinfecció de l'organització (Pla L+D).
- > Realitzar neteja i desinfecció (L+D) freqüent de les instal·lacions, així com dels taulells, poms de les portes, mobles, sòls, telèfons, caixes registradores, etc. Tots ells són punts calents. Cal incrementar la freqüència de L+D. Per a aquesta acció pot utilitzar-se lleixiu d'ús domèstic.
- > Per a les tasques de neteja fer ús de guants de vinil/ acrilonitril. En cas d'ús de guants de làtex, es recomana que sigui sobre un guant de cotó.
- > Millorar l'estoc de productes de neteja i d'equips de protecció per a evitar quedar-se sense ells, abans que hi hagi una gran demanda: de gel o solució desinfectant per a mans, mocadors i guants d'un sol ús, davantals i bosses d'escombraries.
- > Es recomana adquirir solucions hidroalcohòlica desinfectants i repartir-les en els centres de treball per a situar en els llocs d'atenció al públic, per a ús general tant de clients com de treballadors.
- > Es recomana mantenir la climatització en una temperatura ambient entre 23 -26 °C, assegurant una renovació de l'aire suficient. S'ha de revisar el sistema d'aire condicionat i especialment la neteja de filtres.

7. VISITES A IMMOBLES SENSE PROPIETARIS O INQUILINS

- > La visita es farà amb una sola persona, qui l'acompanyarà en tot moment.
- > Avisar amb temps de la visita
- > Anar equipat amb mascareta i guants.
- > Mantenir distància de seguretat, mínim 2 metres.
- > Assegurar-se que no hi ha ningú a l'interior de l'immoble. No tocar res. avisar que deixin totes les portes obertes i l'espai ventilat.

8. VISITES A IMMOBLES AMB PROPIETARIS O INQUILINS

- > La visita es farà amb una sola persona, qui l'acompanyarà en tot moment.
- > Avisar amb temps de la visita per tal de planificar l'activitat de tothom i es pugui ventilar l'espai amb eficàcia.
- > Anar equipat amb mascareta i guants.
- > Preferentment no utilitzar els aparells elevadors. En cas de necessitat, fer-ho d'un en un.
- > Mantenir distància de seguretat, mínim 2 m. en el cas que no pogués complir-se aquesta premissa, es buscaria un lloc provisional d'estada per aquestes persones, balco, terrassa, etc.
- > En el cas de saber o assabentar-nos que algú del lloc ha patit o està patint el virus o ha estat en contacte amb alguna persona infectada, no visitar el lloc fins que hagi passat el període de quarantena.
- > Evitar tocar res.
- > Avisar que deixin totes les portes obertes i l'espai ventilat.

9. ALTRES MESURES PREVENTIVES

- > Establir-ne sistema de cita prèvia que garanteixi la permanència a l'interior de l'establiment o local en un mateix moment d'un únic client per cada treballador, sense que es puguin habilitar zones d'espera a l'interior d'aquests.
- > Atenció individualitzada al client amb la deguda separació física o, en el cas que això no sigui possible, mitjançant la instal·lació de taulells o mampares.
- > Horari d'atenció preferent per a majors de 65 anys.

Mesures d'higiene de caràcter general

- > Neteja i desinfecció de les instal·lacions, amb especial atenció a les superfícies de contacte més freqüents com a poms de portes, taulells, mobles, passamans, màquines dispensadores, sòls, telèfons, penjadors, carros i cistelles, aixetes, i altres elements de similars característiques, almenys dues vegades al dia.
- > Una de les neteges es realitzarà, obligatòriament, en finalitzar el dia.
- > S'utilitzaran desinfectants com a dilucions de lleixiu (1.50) acabada de preparar o qualsevol dels desinfectants amb activitat virucida que es troben en el mercat i que han estat autoritzats i registrats pel Ministeri de Sanitat. Si s'utilitza un desinfectant comercial es respectaran les indicacions de l'etiqueta. Després de cada neteja, els materials emprats i els equips de protecció individual (d'ara endavant EPI's) utilitzats es rebutjaran de manera segura, procedint-se posteriorment a la rentada de mans.
Per a aquesta neteja es podrà realitzar, al llarg de la jornada i preferentment al migdia, una pausa de l'obertura dedicada a tasques de manteniment, neteja i reposició.
- > Així mateix, es realitzarà una neteja i desinfecció dels llocs de treball en cada canvi de torn, amb especial atenció a taulells, mampares, teclats, terminals de pagament, pantalles tàctils, eines de treball i altres elements susceptibles de manipulació, prestant especial atenció a aquells utilitzats per més d'un treballador.
- > Quan en l'establiment o local vagi a romandre més d'un treballador atès el públic, les mesures de neteja s'estendran no sols a la zona comercial, si no també, en el seu cas, a zones privades dels treballadors, com ara vestuaris, taquilles, condícies, cuines i àrees de descans.
- > En aquells casos en els quals no s'utilitzi uniforme o roba de treball, les peces utilitzades pels treballadors a contacte amb els clients també hauran de rentar-se i desinfectar-se diàriament de manera mecànica en cicles de rentada entre 60 i 90 graus centígrads.
- > Ventilació adequada de tots els establiments i locals comercials.
- > No s'utilitzaran les condícies dels establiments comercials per part dels clients, excepte en cas estrictament necessari. En aquest últim cas, es procedirà immediatament a la neteja de sanitaris, aixetes i poms de porta.

- > Tots els establiments i locals hauran de disposar de papereres, si pot ser amb tapa i pedal, en els quals poder dipositar mocadors i qualsevol altre material d'un sol ús. Aquestes papereres hauran de ser netejades de manera freqüent i almenys una vegada al dia.

Mesures de prevenció de riscos per al personal que presti serveis en els establiments i locals oberts al públic

- El titular de l'activitat econòmica que es realitzi en l'establiment o local haurà de complir, en tot cas, amb les obligacions de prevenció de riscos establertes en la legislació vigent, tant amb caràcter general com de manera específica per a prevenir el contagi del COVID19.
- Tots els treballadors hauran de comptar amb equips de protecció individual adequats al nivell de risc i tenir a la seva disposició permanentment, en el lloc de treball, els hidroalcohòlics amb activitat virucida autoritzats i registrats pel Ministeri de Sanitat per a la neteja de mans, o quan això no sigui possible, aigua i sabó.
- Ús de màscares obligatori quan no pugui garantir-se la distància de seguretat interpersonal d'aproximadament dos metres entre el treballador i el client o entre els propis treballadors.
- Tot el personal haurà d'estar format i informat sobre el correcte ús dels citats equips de protecció
- L'anterior serà també aplicable tots els treballadors de terceres empreses que prestin serveis en el local o establiment, ja sigui amb caràcter habitual o de manera puntual.
- La disposició dels llocs de treball, l'organització dels torns i la resta de condicions de treball presents en el centre es modificaran, en la mesura necessària, per a garantir la possibilitat de mantenir la distància de seguretat interpersonal mínima de dos metres entre els treballadors, sent això responsabilitat del titular de l'activitat econòmica o de la persona en qui aquest delegui.
- La distància entre venedor o proveïdor de serveis i client durant tot el procés d'atenció al client serà d'almenys un metre quan es compti amb elements de protecció o barreres, o d'aproximadament dos metres sense aquests elements.
- Així mateix, les mesures de distància previstes en aquesta ordre hauran de complir-se, en el seu cas, en els vestuaris, taquilles i condicions dels treballadors, així com en les àrees de descans, menjadors, cuines i qualsevol altra zona d'ús comú.
- Si un treballador comencés a tenir símptomes compatibles amb la malaltia, es contactarà immediatament amb el telèfon habilitat per a això per al Govern. El treballador haurà d'abandonar el seu lloc de treball fins que la seva situació mèdica sigui valorada per un professional sanitari.
- No podran incorporar-se als seus llocs de treball en els establiments comercials els següents treballadors:
 - > Treballadors que en el moment de la reobertura de l'establiment comercial estiguin en aïllament domiciliari per tenir diagnòstic de COVID-19 o tinguin algun dels símptomes compatibles amb el COVID-19.
 - > Treballadors que, no tenint símptomes, es trobin en període de quarantena domiciliària per haver tingut contacte amb alguna persona amb símptomes o diagnosticada de COVID19.

Mesures de protecció i higiene aplicables als clients, a l'interior d'establiments i locals:

- > El temps de permanència en els establiments i locals serà l'estrictament necessari perquè els clients puguin rebre la prestació del servei.
- > En els establiments en els quals sigui possible l'atenció personalitzada de més d'un client al mateix temps haurà d'assenyalar-se de manera clara la distància de seguretat interpersonal de dos metres entre clients, amb marques en el sòl, o mitjançant l'ús de balises, cartellera i senyalització. En tot cas, l'atenció als clients no podrà realitzar-se de manera simultània pel mateix treballador.
- Els establiments i locals hauran de posar a la disposició del públic dispensadors de gels hidroalcohòlics amb activitat virucida, en l'entrada del local, i hauran d'estar sempre en condicions d'ús.

10. NETEJA

- Per aquelles agències immobiliàries amb personal de neteja és imprescindible reforçar les mesures d'higiene personal en tots els àmbits de treball i enfront de qualsevol escenari d'exposició. Per a això es facilitaran els mitjans necessaris perquè les persones treballadores puguin endreçar-se adequadament seguint aquestes recomanacions. En particular, es destaquen les següents mesures:
- La higiene de mans és la mesura principal de prevenció i control de la infecció. Protecció vies respiratòries:
 - > Cobrir-se el nas i la boca amb un mocador en tossir i esternudar, i rebutjar-lo a una galleda d'escombraries amb tapa i pedal. Si no es disposa de mocadors emprar la part interna del colze per a no contaminar les mans.
 - > Evitar tocar-se els ulls, el nas o la boca.
 - > Practicar bons hàbits d'higiene respiratòria.
- Mantenir distanciament social de 2 metres

Qualsevol mesura de protecció ha de garantir que protegeixi adequadament al personal treballador d'aquells riscos per a la seva salut o la seva seguretat que no puguin evitar-se o limitar-se prou mitjançant l'adopció de mesures organitzatives, mesures tècniques i, en últim lloc, mesures de protecció individual.

Totes les mesures anteriors es podran adoptar simultàniament si les condicions de treball així ho requereixen.

La informació i la formació són fonamentals per a poder implantar mesures organitzatives, d'higiene i tècniques entre el personal treballador en una circumstància tan particular com l'actual. S'ha de garantir que tot el personal compta amb una informació i formació específica i actualitzada sobre les mesures específiques que s'implantin. Es potenciarà l'ús de cartells i senyalització que fomenti les mesures d'higiene i prevenció.

És important subratllar la importància d'anar adaptant la informació i la formació en funció de les mesures que vagi actualitzant el Ministeri de Sanitat, per a això es requereix un seguiment continu d'aquestes.

10.1 Gestió preventiva

- Establir un procediment d'actuació enfront del Coronavirus (COVID-19) sotmetre'l a consulta i si escau, a acord amb la participació de les delegades i delegats de prevenció.
- Difondre-ho en la pròpia empresa i en altres empreses que realitzin activitats en el centre de treball per a una adequada coordinació.
- Actualitzar-ho en funció de les indicacions de les autoritats sanitàries a cada moment.
- Mantenir actualitzada la planificació preventiva.
- Dur a terme el registre de les accions adoptades, especificant data, hora, persones responsables, etc., i guardar tota la documentació que pugui generar-se.
- Informar i distribuir material informatiu comprensible i de fonts fiables, a tot el personal sobre aspectes bàsics enfront del contagi:
 - > Les mesures higièniques personals i col·lectives
 - > Els criteris establerts per l'autoritat sanitària per a considerar que una persona pot estar afectada per la malaltia
 - > Les pautes d'actuació davant un cas sospitós.
- Màxima col·laboració de totes les persones de l'organització en l'adopció de les mesures preventives i el seguiment de les recomanacions realitzades.
- Realitzar **coordinació i cooperació d'activitats empresarials**

De manera general, la recomanació és utilitzar EPI's amb **marcatge CE de conformitat**, d'un sol ús, o si no és així, que puguin desinfectar-se després de l'ús, seguint les recomanacions del fabricant.

Els EPI's han de triar-se de tal manera que es garanteixi la màxima protecció amb la mínima molèstia per a l'usuari i per a això és crític triar la talla, disseny o grandària que s'adapti adequadament a aquest.

La correcta col·locació dels EPI's és fonamental per a evitar possibles vies d'entrada de l'agent biològic; igualment important és la retirada dels mateixos per a evitar el contacte amb zones contaminades i/o dispersió de l'agent infeccios.

A continuació, es descriuen els EPI's que podrien ser necessaris, així com les característiques o aspectes dels mateixos que poden ser destacables en l'entorn laboral de la neteja per fer enfront d'un risc biològic.

L'avaluació del risc d'exposició permetrà precisar la necessitat de la mena de protecció més adequada.

10.2 Mesures específiques

Protecció respiratòria

Amb la finalitat d'evitar contagis, els casos possibles, probables o confirmats han de portar màscares quirúrgiques. En el cas que portessin en lloc d'una màscara quirúrgica una màscara autofiltrant, en cap cas aquesta inclourà vàlvula d'exhalació ja que en aquest cas l'aire és exhalat directament a l'ambient sense cap mena de retenció i s'afavoriria, en el seu cas, la difusió del virus.

Les màscares quirúrgiques han de complir la norma **UNE-EN 14683:2019+AC:2019**). La col·locació de la màscara quirúrgica a una persona amb simptomatologia respiratòria suposa la primera mesura de protecció per al treballador.

La protecció respiratòria generalment recomanada per als professionals de la neteja en pisos o locals, que puguin estar en contacte a menys de 2 metres amb casos possibles, probables o confirmats és una **màscara autofiltrant tipus FFP2 o mitja màscara proveïda amb filtre contra partícules P2**. Aquest tipus de protecció respiratòria serà també la recomanada quan l'avaluació específica del risc així ho requereixi. En cas d'escassetat d'equips de protecció indicats, podran usar-se màscares quirúrgiques en combinació amb altres mesures preventives.

Les màscares autofiltrant (que han de complir la norma **UNE-EN 149:2001 +A1:2009**) o, en el seu cas, els **filtres emprats (que han de complir amb les normes UNE-EN 143:2001)**, a priori, no han de reutilitzar-se i per tant, han de rebutjar-se després del seu ús. Les mitges màscares (que han de complir amb la norma **UNE-EN 140:1999**) han de netejar-se i desinfectar-se després del seu ús.

Per a això se seguiran estrictament les recomanacions del fabricant i en cap cas, l'usuari ha d'aplicar mètodes propis de desinfecció ja que l'eficàcia de l'equip pot veure's afectada.

Els equips de protecció respiratòria han de llevar-se en últim lloc, després de la retirada d'altres components com a guants, bates, etc.

Guants i roba de protecció

Guants de protecció

Els guants de protecció han de complir amb la norma **UNE-EN ISO 374.5:2016**.

En tasques de neteja i desinfecció de superfícies que hagin estat en contacte amb persones **EN ISO 374-5** simptomàtiques, pot optar-se per guants més gruixuts, més resistents al trencament.

VIRUS

Segons les tasques realitzades aquests guants haurien de ser suficients. No obstant això, atès que no garanteixen una barrera absoluta enfront del virus, el seu ús haurà d'anar acompanyat de bones pràctiques com: canvi de guants freqüents, inspecció dels guants abans del seu ús, retirada asèptica dels guants, canvi freqüent de guants, ús de doble guant en tasques d'alt risc i rentada escrupolosa de mans després de retirar els guants.

Protecció ocular i facial

S'ha d'usar protecció ocular quan hi hagi risc de contaminació dels ulls a partir d'esquitxades o gotes (per exemple: sang, fluids del cos, secrecions i excrecions).

Els protectors oculars certificats sobre la base de la norma **UNE-EN 166:2002** per a la protecció enfront de líquids poden ser ulleres integrals enfront de gotes o pantalles facials enfront d'esquitxades, on el que s'avalua és la hermeticitat del protector (en el cas de la porta mala sort integral) o la zona de cobertura del mateix (en el cas de la pantalla facial).

És possible l'ús d'una altra mena de protector ocular, com seria el cas d'ulleres de muntura universal amb protecció lateral, per a evitar el contacte de la conjuntiva amb superfícies contaminades, per exemple; contacte amb mans o guants. No obstant això, si per la mena d'exposició es **requereix garantir certa hermeticitat de les conques orbitals haurem de recórrer a ulleres integrals (camps d'ús 3, 4 o 5 segons UNE-EN 166:2002, en funció de la hermeticitat requerida) i, per a la protecció conjunta d'ulls i cara, a pantalles facials.**

Es recomana sempre protecció ocular durant els procediments de generació d'aerosols.

Quan sigui necessari l'ús conjunt de més d'un equip de protecció individual, ha d'assegurar-se la compatibilitat entre ells, la qual cosa és particularment important en el cas de la protecció respiratòria i ocular simultània, perquè la hermeticitat dels mateixos i per tant la seva capacitat de protegir no es vegi minvada.

Tal com s'ha indicat, els EPI's han de seleccionar-se per a garantir la protecció adequada en funció de la forma i nivell d'exposició i que aquesta es mantingui durant la realització de l'activitat laboral. Això ha de tenir-se en compte quan es col·loquen els diferents EPI's de tal manera que no interfereixin i alterin les funcions de protecció específiques de cada equip. En aquest sentit, han de respectar-se les instruccions del fabricant.

Després de l'ús, ha d'assumir-se que els EPI's i qualsevol element de protecció emprat poden estar contaminats i convertir-se en nou focus de risc. Per tant, un procediment inapropiat de retirada pot provocar l'exposició de l'usuari.

Conseqüentment, ha d'elaborar-se i implementar-se una seqüència de col·locació i retirada de tots els equips detallada i predefinida, el seguiment dels quals ha de controlar-se.

Els EPI's han de **col·locar-se abans d'iniciar qualsevol activitat probable de causar exposició i ser retirats únicament després d'estar fora de la zona d'exposició**.

S'ha d'evitar que els EPI's siguin una font de contaminació, per exemple, deixant-los sobre superfícies de l'entorn una vegada que han estat retirats.

> **Evitar el contacte pròxim**

Mantenir distanciament social de 2 metres, tant entre personal propi com entre els clients que hi siguin als pisos o locals a netejar.

No realitzar manifestacions d'educació o afecte que suposin contacte físic.

10.3 Pautes de treball

- > Realitzar la neteja seguint les pautes definides pel client i/o el Ministeri de Sanitat per a fer front al COVID-19. Es prestarà especial atenció a la protecció del personal treballador que faci les tasques de neteja per resultar personal especialment exposat al risc.
- > Usar guants, recordant que cal rentar-se les mans abans i després d'usar-los.
- > Usar protecció respiratòria, quan així es consideri oportú i segons l'entorn de treball on es desenvolupi l'activitat.
- > Aplicar els protocols de neteja donats per l'autoritat sanitària per als llocs on s'ha detectat un possible cas o s'ha confirmat un.

10.4 Mesures higièniques

- > Facilitar la rentada freqüent de mans amb aigua i sabó i l'assecat a tovallolletes de paper d'un sol ús.
- > Facilitar de l'empresa client informació sobre els llocs on disposar els mocadors usats pel personal
- > Es recomana que les ungles estiguin tallades.
- > Es desaconsella l'ús d'anells, polseres, rellotges o altres adorns que dificultin la rentada de mans i nines.
- > Canviar de guants amb freqüència
- > Informar sobre l'ús dels EPI: cada quant s'ha d'utilitzar una nova màscara, com s'ha de posar i llevar, etc.
- > Evitar tocar-se la cara i els ulls durant el treball, encara que s'emportin guants
- > Si és possible, ventilar amb més freqüència els locals durant la neteja: obertura de finestres i/o sol·licitar el funcionament dels sistemes de ventilació durant aquesta, funcionant amb menor recirculació que l'habitual o sense ella.

- > Evitar compartir eines, equips, etc.
- > Netejar els elements que hi hagi necessàriament que compartir

Així mateix, es recordarà al personal que no s'ha de compartir menjar, objectes i utensilis sense netejar-los prèviament.

És important recordar que cal cobrir-se la boca en tossir o esternudar amb un mocador de paper d'un sol ús, que caldrà tirar a les escombraries, la part interior del colze o amb la mà, i en aquest cas caldrà rentar-se i mentrestant evitar tocar-se la cara, el nas o els ulls.

10.5 Mesures organitzatives

Tota persona que estigüés en situació de ser cas confirmat o sospitós (investigat) ha d'abstenir-se d'acudir fins que es confirmi el negatiu o es confirmi la seva recuperació.

- > Identificar al personal considerat sensible per a aquest risc i analitzar les condicions perquè puguin fer el treball amb seguretat. Si això no fos possible, evitar que treballin.
- > Valorar la necessitat d'establir torns, realitzar pauses, alternar tasques, etc. per a minimitzar l'impacte de la càrrega física i mental en aquesta situació i al seu torn permetre la rentada de mans
- > No coincidir en el vestuari en cas de disposar d'aquest espai.
- > Donar pautes per al trasllat del personal als centres de treball i/o disposar dels mitjans necessaris per a això. Tenir en compte a l'hora de disposar els desplaçaments de les persones que en els casos "en els quals hagi de viatjar més d'una persona en el vehicle, respectarà que vagi com a màxim una persona per cada fila de seients, mantenint-se la major distància possible entre les persones ocupants"
- > Donar pautes sobre possibles situacions d'estrès laboral.
- > Informar dels riscos, mesures posades en marxa, ús de EPI's, etc.

10.6 Altres mesures que hi poden ajudar a l'empresa

- Mantenir actualitzat l'inventari per a evitar problemes de desproveïment i recaptar de les empreses subministradores quins productes disposen.
- Establir-ne:
 - > Procediment de neteja i desinfecció dels locals.
 - > Procediment de neteja i desinfecció dels locals si es registra un possible cas.
 - > Procediment de neteja de la roba si es registra un possible cas.
- L'empresa donarà instruccions al personal perquè la incorporació i sortida del treball, en els vestuaris, es mantingui la distància de seguretat.

- La roba i calçat de treball serà d'ús exclusiu per a la realització de les tasques i es deixarà a recipients tancats a la finalització d'aquesta.
- S'instal·laran panells informatius en l'empresa amb les recomanacions bàsiques de prevenció del contagi enfront de coronavirus.
- Garantir en els establiments als quals hagin d'acudir per a desenvolupar activitats de neteja, que disposin d'aigua corrent, sabó i paper assecant per a la rentada de mans i solució hidroalcohòlica.
- Emprar contenidors tancats per a les deixalles.
- Les tasques de neteja es realitzaran amb productes detergents i desinfectants adequats autoritzats per a tal fi.
- Per a aquesta acció pot emprar-se lleixiu d'ús domèstic diluïda en l'aigua, extremant les mesures de protecció a agents químics. Aquests virus s'inactiven després de pocs minuts de contacte amb desinfectants comuns com la dissolució 1.50 d'un lleixiu de concentració 40-50 g/L. Es realitzarà sempre la neteja en humit, evitant la generació de pols en suspensió o aerosols.
- Les concentracions mínimes d'algunes substàncies actives que després de l'aplicació durant, almenys, 1minut de contacte han evidenciat la inactivació del coronavirus:: hipoclorit sòdic al 0.1%, etanol al 62-71% i peròxid d'hidrogen al 0.5%. En el cas del lleixiu (hipoclorit sòdic 35g/l – 100g/l) es mostra molt efectiva en la inactivació del coronavirus en els test duts a terme.
- Si tenim en compte una concentració mínima d'hipoclorit sòdic en els lleixius comercialitzats a Andorra de 35 g/l, i atès que existeixen evidències que els coronavirus s'inactiven en contacte amb una solució d'hipoclorit sòdic al 0,1% aplicat durant 1 minut, amb una quantitat de 30 ml de qualsevol lleixiu s'aconseguiran concentracions superiors a aquest 0,1% (s'estableix una concentració una mica major a fi d'aconseguir aquest límit mínim, tenint en compte la taxa d'evaporació tant per la naturalesa de la pròpia substància com per les possibles elevades temperatures de la nostra comunitat). En el cas que s'utilitzin lleixius o dissolucions d'hipoclorit sòdic que disposin d'una concentració d'aquesta substància superior a 35 g/l, s'hauran de fer els ajustos pertinents en els càlculs. Sobre la base de l'argumentat, es podrà desinfectar de manera eficaç amb hipoclorit sòdic al 0,1% mitjançant la seva aplicació amb motxilles polvoritzadores (30 ml de lleixiu comú per litre d'aigua), deixant actuar, almenys, 1 minut. És important que des de la preparació de les solucions d'hipoclorit sòdic fins al seu ús passi el menor temps possible, a fi d'evitar que, per evaporació, la concentració d'aquesta substància activa vagi disminuint.
- La roba i calçat de treball es rentaran/ desinfectaran segons protocols establerts a aquest efecte en funció de la mena de tasca de neteja realitzada. Les peces tèxtils es rentaran de manera mecànica a **60/90 °C**, i mai en domicilis particulars dels treballadors.
- La neteja elimina gèrmens, brutícia i impureses mentre que la desinfecció mata els gèrmens en aquestes superfícies i objectes. Per això, és molt important que es realitzi una exhaustiva neteja abans de conducta a la desinfecció.
- Un altre aspecte important és la ventilació dels espais tancats, procurant garantir que l'aire que es respira és segur. L'amuntegament i l'absència de

ventilació són factors que afavoreixen la transmissió del virus. En el cas que la ventilació es proporcioni a través de mitjans mecànics, aquests han de conservar-se en bon estat de manteniment i grau de desinfecció adequat

- Es realitzarà la neteja i desinfecció dels tots els útils de treball.

A l' hora de seleccionar i utilitzar un desinfectant es tindran en compte les següents consideracions:

- > El personal que realitzi l'aplicació dels desinfectants utilitzarà productes d'ús professional. En el cas que s'utilitzin productes biocides d'ús per professional especialitzat s'haurà de comptar amb els serveis d'una empresa autoritzada i inscrita en el corresponent registre del Govern
- > Quan la neteja i desinfecció sigui duta a terme per un servei biocida inscrit, haurà de realitzar les actuacions tenint en compte els principis de bones pràctiques recollida en la UNEIX 16636:2015 "Serveis de gestió de plagues, requisits i competències".
- > S'utilitzaran els equips de protecció individual i col·lectiva pertinents establerts per a productes biocides, la secció 7 de la FDS i altres recomanacions relacionades amb els riscos a exposició d'agents biològics durant el treball.
- > S'haurà de dur a terme els tractaments en absència de població i sempre respectant, com a mínim, els terminis de seguretat establerts per al producte biocida triat.
- > En cas necessari s'informarà la població (per exemple, mitjançant cartells en zones tractades) sobre la realització dels tractaments a l'efecte de que es puguin prendre les mesures de precaució oportunes.

Procediment de neteja i desinfecció d'habitatges i zones comunes dels casos

- **Neteja i desinfecció dels habitatges**

En els habitatges de persones afectades és necessari ser molt acurat amb la neteja i desinfecció i, per a això, se seguiran les pautes ja recollides en els apartats anteriors, juntament amb una bona ventilació de les estades.

A més, són recomanable les següents directrius sobre la utilització de materials i equips:

- > Tota la roba usada per la persona afectada (llençols, tovalloles, etc.) haurà de col·locar-se en una bossa de tancament hermètic fins al moment de la rentada, evitant sacsejar-la. Per a la seva rentada s'utilitzaran els sabons o detergents habituals juntament amb aigua a temperatura alta (60-90 °C), deixant assecar la roba completament abans de tornar a utilitzar-se.
- > El material d'un sol ús utilitzat per la persona afectada i les persones cuidadores (guants, mocadors, màscares, etc.), juntament amb els EPI's d'un sol ús del personal sanitari i qualsevol altre residu del cas, s'eliminaran en la galleda d'escombraries (preferiblement amb tapa i pedal) que ha d'estar disposat a la seva habitació. La galleda d'escombraries disposarà de bossa de plàstic amb tancament hermètic. Immediatament després, la persona que l'hagi manipulat realitzarà una completa higiene de mans, amb aigua i sabó, de, almenys, 40-60 segons.

- > Els coberts, gots, plats i altres utensilis reutilitzables usats per la persona afectada es rentaran amb aigua calenta i sabó o preferiblement en el rentavaixel·la, a fi de que l'aigua de rentada aconseguixi una temperatura més elevada.
- > Les persones cuidadors hauran d'extremar les normes d'higiene i sempre després del contacte amb els residus hauran de rentar-se les mans de manera adequada.

Desinfecció de superfícies

- > Les superfícies que es toquen amb freqüència (tauletes de nit, cadires, mobles del dormitori, comandament a distància, etc.), hauran de ser netejades amb material d'un sol ús i desinfectades diàriament amb un desinfectant domèstic que contingui lleixiu a una dilució de 30 ml de lleixiu comú per litre d'aigua, deixant actuar, almenys, 1 minut. La mescla s'ha de preparar el mateix dia que es vagi a utilitzar. La porta de l'habitació de la persona afectada haurà de romandre tancada, però en el cas que sigui imprescindible que aquesta faci ús de les zones comunes del domicili, haurà d'utilitzar màscara quirúrgica i realitzar la neteja i higiene de mans tant en sortir de l'habitació com abans d'entrar en ella. Si és possible, es disposarà d'un bany per a ús exclusiu de la persona afectada o, en defecte d'això, aquest haurà de ser netejat amb lleixiu domèstic després de cada ús que faci el pacient (es recomana disposar d'utensilis de condícia i de productes per a la higiene de mans com a sabó o solució hidro-alcohòlica d'ús individual).
- > La persona encarregada de la neteja haurà de protegir-se amb màscara i guants i, independentment d'això, després de realitzar la neteja haurà de procedir a una bona higiene de mans.

Neteja i desinfecció de les zones comunes

Si en una urbanització o bloc de pisos es detecta un cas confirmat, el personal de manteniment hauria d'incrementar la freqüència de la neteja i desinfecció de les àrees més utilitzades pels residents com a ascensors (caixa, botons de crides, portes,...), poms de portes, baranes, etc. Per a això, se seguiran les pautes recollides en aquest document.

Es col·locaran cartells de prevenció de COVID 19 en llocs visibles.

Els residus que es recullen en les zones comunes no requereixen cap tractament addicional, podent ser tractats com a residus domèstics, però la persona que hagi recollit aquests residus realitzarà una completa higiene de les seves mans amb aigua i sabó.

11. ASSISTÈNCIA PER A REPARACIÓ D'AVERIES URGENTS

Agències immobiliàries amb personal de manteniment.

Les principals mesures preventives hi seran:

- > Respectar la distància de seguretat (mai menys de 2 metres).
- > Limitar als el mínim el nombre de persones presents per assistir a al personal que atén l'avaría / reparació
- > Interactuar el menor temps possible amb els residents dels pisos o dels locals.
- > No tocar cap material o eina de al personal que ha acudit a resoldre l'avaría
- > Dipositar els objectes, documents, etc. a intercanviar sobre una superfície, no de mà a mà

En el cas d'assistència a domiciliis, si alguna persona té símptomes de tenir coronavirus, a més:

- > Retardar la reparació fins que s'hagi produït la curació, si és possible.
- > Si la reparació és imprescindible, limitar a una persona convivent amb la persona malalta l'atenció de l'assistència, si no és possible, la persona malalta atindrà l'assistència, amb mascareta quirúrgica si disposa d'ella i, si no, a la major distància possible i intentant no parlar directament i cobrir-se el nas i la boca.

11.1 Gestió preventiva

Establir un procediment d'actuació enfront del coronavirus (SARS-CoV-2) i o sotmetre'l a consulta i si escau, amb la participació de les delegades i delegats de prevenció si escau.

- Difondre-ho en la pròpia empresa i entre les persones usuàries en els seus domiciliis per a una adequada coordinació.
- Actualitzar-ho en funció de les indicacions de les autoritats sanitàries a cada moment.
- Mantenir actualitzada la planificació preventiva.
- Dur a terme el registre de les accions adoptades, especificant data, hora, persones responsables, etc., i guardar tota la documentació que pugui generar-se.
- Informar i distribuir material informatiu comprensible i de fonts fiables, a tot el personal sobre aspectes bàsics enfront del contagi:
 - > Les mesures higièniques personals i col·lectives
 - > Els criteris establerts per l'autoritat sanitària per a considerar que una persona pot estar afectada per la malaltia
 - > Les pautes d'actuació davant un cas sospitós.
- Col·laborar en grau màxim entre totes les persones de l'organització en l'adopció de les mesures preventives i el seguiment de les recomanacions realitzades.

- **Realitzar coordinació i cooperació d'activitats empresarials** en el cas d'acudir a una empresa a realitzar l'assistència (locals, pisos llogats a empreses).
- Preveure bossa de substitució en cas de necessitat de personal.
- NO anar a treballar si es tenen símptomes.

11.2 Mesures específiques

Evitar el contacte pròxim

Mantenir distanciament social de 2 metres, tant amb la clientela com amb altres persones treballadores.

- > No realitzar manifestacions d'educació o afecte que suposin contacte físic.
- > Evitar que sigui necessari la signatura després de l'assistència.
- > Si es manipula diners, utilitzar guants o gels o extreure les mesures de seguretat i la freqüència de la rentada de mans.

11.3 Recomanacions generals

- > Facilitar la rentada freqüent de mans amb aigua i sabó, i l'assecat amb tovalloles de paper d'un sol ús.
- > Disposar de dispensadors amb solució hidroalcohòlica o tovalloletes desinfectants per a portar en desplaçaments
- > Disposar de contenidors de residus, amb tapa d'obertura amb pedal, per a l'eliminació dels residus generats: mocadors, tovalloletes, EPI's.

11.4 Mesures de prevenció

- Sol·licitar al client o clienta que es netegi la zona on es treballarà, sempre que l'avaria ho permeti, amb aigua i lleixiu o un altre producte de neteja desinfectant, tenint en compte la superfície.

Per exemple, en ascensors:

- > Netejar botoneres tant de la cabina com dels pisos
- > Netejar armari de l'ascensor abans d'obrir-lo o manilla de la sala d'ascensor
- Sol·licitar l'obertura de portes a qui contracta el servei i que deixi la distància de seguretat per a accedir a l'estada/lloc corresponent
- Evitar o limitar l'ús o revisió documents tant per part del client o clienta com per la persona que contracta per a resoldre l'avaria
- Netejar o descontaminar l'equip de treball utilitzat, sobretot si es té constància d'haver estat en contacte amb un cas. **No oblidar el calçat si es torna amb ell a casa.**
- Augmentar la freqüència de la desinfecció de vehicles

- Netejar el vehicle abans i després de cada actuació o torn
- Ventilar, si és possible, l'estada on s'està treballant o l'entorn
- Ús de màscares, seguint les indicacions del servei de prevenció respecte a l'ús d'equips de protecció individual (EPI's).
- Usar guants de nitril/ acrilonitril, de ser considerats necessaris. A més, canviar-los després de cada actuació, si s'ha considerat oportú el seu ús - procedir a la rentada de mans abans de tornar a usar l'equip informàtic, imprimir informes, conduir, etc.... El ús de guants hi pot ser una font de contaminació molt important, per tal cosa, s'hauran de rebutjar en cada d'ús: conducció de vehicles, reparacions...

11.5 Mesures higièniques

- > Rentar-se les mans abans i després de tractar amb les i els clients, amb la tècnica correcta, amb gel hidroalcohòlic o amb aigua i sabó, assecant-se amb paper, si és possible.
- > Cobrir lesions o ferides a les mans amb apòsits impermeables, si l'activitat ho permet.
- > Evitar tocar-se la cara i els ulls durant el treball.
- > Procurar portar les ungles curtes.
Procurar no usar anells, polseres, rellotges o altres adorns que dificultin la rentada de mans i canells.
- > No compartir menjar, objectes i utensilis sense netejar-los prèviament
- > Cobrir-se la boca en tossir o esternudar amb un mocador de paper d'un sol ús, que caldrà tirar a les escombraries, cas de no disposar d'això fer-ho amb la part interior del colze o amb la mà, i en aquest cas caldrà rentar-se i mentrestant evitar tocar-se la cara, el nas o els ulls
- > Extremar les mesures d'higiene personal: dutxa abans de sortir del treball o, si no és possible, en tornar de treball abans de realitzar les activitats de l'àmbit personal (domèstiques o familiars).

11.6 Mesures organitzatives

- > Identificar al personal especialment sensible a aquest risc per a adoptar les mesures específiques necessàries per a la seva protecció.
- > Una vegada identificades i determinada aquesta característica, haurà de valorar-se si poden continuar en el seu lloc de treball i amb les activitats que li són pròpies.
- > En el cas de no poder continuar, haurà d'adaptar-se el lloc de treball en aquells aspectes necessaris, adscriure a un altre lloc de treball o realitzar altres funcions que no comportin aquest risc.
- > Si tot anterior no és possible, allunyar-ho del lloc de treball de manera preventiva, sense perjudici de l'adopció de les mesures organitzatives que permetin la continuïtat de la seva activitat.
- > En cas de vulnerabilitat, en funció del grau de la mateixa i del nivell de risc en el treball, avaluar a través del servei de prevenció l'especial sensibilitat de la persona treballadora, i adoptar les mesures de prevenció, adaptació i protecció que corresponguin a cada cas. Si no és possible mantenir unes condicions que li permetin fer el treball, acreditar aquesta circumstància perquè la persona treballadora sol·liciti la incapacitat temporal.

- > Valorar la necessitat de conèixer la distribució dels locals, llocs de treball, processos de treball, etc., establir torns, horaris, alternar tasques, etc. per a minimitzar l'impacte de la càrrega física i mental en aquesta situació.

Establir pautes per a l'ús de zones comunes (vestuaris, per exemple) perquè es pugui mantenir la distància de seguretat.

- > Dotar dels productes sanitaris i equips de protecció necessaris.
- > Impartir la necessària formació: mesures de confinament, neteja, higiene personal, maneig i utilització de productes sanitaris o EPI's.
- > Disposar d'un contacte permanent amb el servei de prevenció de riscos laborals, perquè la persona treballadora pugui preguntar els seus dubtes o informar de les seves necessitats.
- > Formar al personal perquè puguin analitzar la distribució i organització espacial en el domicili de la persona usuària, així com de processos de treball, per a garantir les distàncies de seguretat.
- > Donar pautes sobre possibles situacions d'estrès laboral.
- > Informar dels riscos, mesures posades en marxa, ús de EPI's, etc.

En tot cas, al menys haurà de preveure la manera en què s'ha d'actuar davant d'aquests dos casos:

- Si un treballador / a resulta positiu en COVID-19:
 - > Haurà de notificar a l'empresa, perquè aquesta pugui adoptar les mesures necessàries en el centre de treball per preservar la salut i integritat de la resta de companys/ es.
 - > L'empresa informarà el més aviat possible a totes les persones treballadores que hagin estat en contacte amb la persona infectada amb COVID-19 perquè contactin amb el servei públic de salut i valorin si cal el seu aïllament preventiu.
 - > L'empresa procedirà a el desallotjament total o parcial de la zona per procedir a la desinfecció immediata del lloc de treball en on exercia el seu treball la persona infectada i totes les zones comunes en les quals va tenir presència.
- Si un treballador presenta símptomes d'infecció per COVID-19, però no és un cas confirmat, haurà de comunicar de forma immediata a l'empresa, així com contactar amb el servei públic de salut per explicar la seva simptomatologia i seguir les instruccions mèdiques.

12. COM POSAR-SE, USAR, TREURE'S I REBUTJAR UNA MÀSCARA

- > Abans de posar-se una màscara, renti's les mans amb un desinfectant a base d' alcohol o amb aigua i sabó.
- > Cobreixi's la boca i el nas amb la màscara i assegurí's que no hi hagi espais entre la seva cara i la màscara.
- > Eviti tocar la màscara mentre l' usa; si ho fa, renti's les mans amb un desinfectant a base d'alcohol o amb aigua i sabó.
- > Canviï's de màscara tan aviat com estigui humida i no reutilitzi les màscares d' un sol ús.
- > Per a treure's la màscara: tregui-se-la per la part del darrere (no toqui la part davantera de la màscara); rebutgi-la immediatament en un recipient tancat; i renti's les mans amb un desinfectant a base d'alcohol o amb aigua i sabó.

13. MESURES D'HIGIENE PERSONAL

La HIGIENE DE MANS és la mesura principal de prevenció i control de la infecció (recomanació de l'Organització Mundial de Salut - OMS).

Rentada de mans:

- Desinfecció: Si les mans estan visiblement netes la higiene de mans es farà amb productes de base alcohòlica.
- Rentada: Si estiguessin brutes o tacades amb fluids es farà amb aigua i sabó antisèptic.
- Les ungles han d'emportar-se curtes i cuidades, evitant l'ús d'anells, polseres, rellotges de nina o altres adorns que puguin dificultar una correcta higiene de mans.
- Recollir el cabell llarg en una cua o monyo baix, podent-se ajudar d'un capell en el cas de comerços alimentaris.

Es recomana retirar/reduir el maquillatge o altres productes cosmètics que puguin ser font d'exposició prolongada en cas de resultar contaminats.

1
Mulleu-vos les mans sota l'aixeta.

2
Apliqueu-hi sabó.

3
Friccioneu un palmell amb l'altre.

4
Friccioneu el palmell de la mà dreta sobre el dors de l'esquerra, i viceversa.

5
Friccioneu un palmell amb l'altre amb els dits entrellaçats.

6
Friccioneu el dors dels dits contra el palmell oposat amb els dits travats.

7
Friccioneu per rotació els dits de la mà esquerra tancada al voltant del dit polze dret, i viceversa.

8
Friccioneu per rotació les puntes juntes dels dits sobre el palmell de la mà contrària, i viceversa.

9
Esbandiu-vos les mans.

10
Eixugueu-vos les mans amb una tovalloleta de paper.

11
Utilitzeu el mateix paper per tancar l'aixeta.

12
Llenceu el paper a la paperera.

14. PROCEDIMENT DE NETEJA DE SUPERFÍCIES POTENCIALMENT CONTAMINADES

- Aquests virus s'inactiven després de 5 minuts de contacte amb desinfectants comuns:
 - > Utilitzar sempre dilució recentment preparada
 Per a aconseguir les concentracions recomanades a partir de lleixius comercials:

Lleixiu comercial de 50g/L: afegir 25 ml de lleixiu en 1 litre d'aigua.
Lleixiu comercial de 40g/L: afegir 30 ml de lleixiu en 1 litre d'aigua.
Com a exemple una "cullera de sopa" equival a 15mL.

- > En superfícies que no es pugui utilitzar lleixiu s'utilitzarà etanol al 70%.
- Les peces tèxtils han de rentar-se de manera mecànica en cicles de rentada complets a 60-90 °C. Per a la manipulació de les peces tèxtils "brutes" s'utilitzaran guants. No ha de sacsejar-se la roba per a rentar.
- El personal de neteja utilitzarà equip de protecció individual adequat (guants, davantals, etc.) depenent del nivell de risc que es consideri en cada situació, i els rebutjarà de manera segura després de cada ús, procedint posteriorment a la rentada de mans. Consulti amb Laboral Risc en cas de qualsevol dubte.

INFORMACIÓ | CORONAVIRUS

SI ELS SÍMPTOMES SÓN LLEUS

 Truqueu al vostre metge de capçalera i espereu indicacions.

SI NO PODEU CONTACTAR AMB EL METGE DE CAPÇALERA I TENIU SENSACIÓ DE GRAVETAT PER QUALEVOI ALTRE SÍMPTOMA (FALTA D'AIRE, FEBRE SOSTINGUDA, ETC.)

 Truqueu al **116** i espereu indicacions.

 Recordeu que teniu a la vostra disposició la plataforma **CORONAVIRUS.GOVERN.AD**, on podeu fer un test d'autoavaluació per tal de rebre les indicacions sanitàries escalents.

 Truqueu al **188** per informació i dubtes generals sobre la covid-19 a andorra

Què he de fer a Andorra si em trobo malament?

A Andorra, el contacte amb els serveis sanitaris s'ha de fer a través del número de telèfon 116.

 116

I seguir les recomanacions bàsiques de protecció individual per reduir l'exposició i la transmissió de malalties:

- Higiene de mans:**
 rentar-se les mans amb aigua i sabó o amb solucions alcohòliques.
- Higiene respiratòria:**
 tossir o esternudar tapant-se la boca, preferiblement amb mocador d'un sol ús i, si no en tens, amb el colze, i rentar-se les mans després.
- Evitar el contacte estret,**
 si és possible, o mantenir una distància més gran d'un metre amb les altres persones.

www.salut.ad

Som a la vostra disposició al correu, **laboralrisc@laboralrisc.com** o al
Tel. **+376 720 920** per a consultes als nostres tècnics de prevenció.

<http://laboralrisc.com/noticies>

